

ragrapher med de dertil gjorte Indstillinger og Endringsforslag, som nu ere til Forhandling. (Udvalgets Betænkning findes Anh. B. Sp. 11—16.)

Ordføreren (Bloch): Idet jeg som Udvalgets Ordfører skal have den Ære at indlede anden Behandling af det foreliggende Lovforslag, troer jeg uden Anmaselse at turde betragte mig tillige som Ordfører for de mangfoldige Trængende, der kæmpe en haard Kamp med Armoden uden at ville overgive sig til det bestaaende Fattigvæsen og derved opgive deres borgerlige Selvstændighed, Ære og Lykke, ja jeg kunde fristes til at sige deres borgerlige Tilværelse. Det løvbundne Fattigvæsen har nemlig intet Hjerte, ingen Kjærlighed, ingen Medlidenhed; det har intet Kald til at øve Godgjørenhed, det ordner Trangen under bestemte Begreber og inddeler de Fattige i visse Klasser, 1, 2 og 3, hvori de vel beholde deres Navne, men saaledes, at Navnet der mere er et Kjendemærke paa vedkommende Consuments Conto end paa et menneskeligt sølende, lidende og sukkende Individ. De Fattige, som maae give sig ind under det tvungne Fattigvæsen, ophøre derfor at være frie og stemmeberettigede Medlemmer af Borgersamfundet, frie og lykkelige Medlemmer af Familien. Forlovede maae, saalænge de ere i Fattigvæsenets Gjæld, give Afkald paa ægtefælig Forbindelse; Ægtefolk maae, om det findes hensigtsmæssigt, finde sig i en fortere eller længere Skilsmisse; Forældre maae finde sig i, at man tager deres Børn fra dem. Vel har den danske Hjertelighed ikke undladt at ytre sig ogsaa gjennem det reglementerede Fattigvæsen; men Saadant er jo mere at betragte som en glædelig Undtagelse fra Reglen — det er fæet ikke formedelst, men uagtet de systematiske Fattigreglementer. Det er Lovforslagets Diemed i saa vidt et Omfang som muligt at forebygge denne dybe Glendighed ved, førend det kommer saavidt, at hjælpe dem, som kunne hjælpes, at holde dem oppe, som kunne holdes oppe, ved i Tide at give en frivillig hjærlig Haandskræfning, der ikke nedtrykker, men hæver, ikke lammer, men styrker; og jeg tør holde mig forvisset om, at dette Diemed finder varm

Samstemning i det ærede Thing, og at Lovforslaget deri vil have sin bedste Anbefaling.

Der næst troer jeg ogsaa i denne Sag paa en Naade at turde betragte mig som Ordfører for den danske Menighed, den Herrens Menighed, der, hvor stærkt det end er benægtet, dog findes i den danske Folkekirke, fordi Guds Folk ikke kan døe, hans Naademidler ikke blive uden al Frugt og Virkning. Det er Menighedens Pligt og Ret ikke blot at yde det Nødtørstige, det knap Tilmaalte, for at de Trængende ikke skulle omkomme af Sult og Kulde, men meget mere at omfatte dem med Kjærlighed, Medlidenhed, Barmhjerlighed, at yde dem al fornøden Hjælp med Redebønhed, med Glæde og med rund Haand, at bære dem i Hjertet, trøste og husvåle dem som Lemmer paa det samme Legeme. Denne Menighedens Pligt og Ret vil Lovforslaget frigjøre og understøtte ved at frembyde Midler til et frit kirkeligt Fattigvæsen. Vel staaer det ogsaa under de nuværende Forhold Enhver frit for at øve Godgjørenhed; men hvad den Enkelte saaledes gjør, det bliver ikke Menighedens Gjerning, saalænge denne spredte Godgjørenhed savner et kirkeligt Foreningspunkt. Lovforslaget vil derfor gjøre en Begyndelse til at føre det oprindelige frie, kirkelige Fattigvæsen tilbage; og det er min Overbeviisning, at den hele Menighed trænger ikke mindre hertil, end de Fattige i dens Midte. Jeg tør haabe, at Lovforslaget ogsaa fra denne Side vil finde Bifald i det høit ærede Thing.

Som Udvalgets Ordfører skal jeg derhos tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det foreslaaede frie Fattigvæsen formeentlig ogsaa anbefaler sig fra et statsøkonomisk Standpunkt. Det er nemlig min bestemte Formening, at det tvungne Fattigvæsen har forøget og ifølge sit Væsen maa forøge Fattigbyrden for Communerne, idet det tilbyder de Drødesløse og Skamløse en altfor let og sikker Afgang til Understøttelse, og efterhaanden berøver de værdige Trængende, der have maattet give sig ind derunder, baade de indre og ydre Betingelser for en freidig og kraftig Fremadstræben til det Bedre, for igjen at kunne tilkæmpe sig en tvangfri og forsfri bor-